
Voor u ligt de derde nieuwsbrief van Dimence Bipolair. In deze nieuwsbrief leest u onder andere over de ontwikkelingen binnen het netwerk bipolaire stoornissen, over het wetenschappelijk onderzoek dat er verricht wordt en de deskundigheidsbevordering die geboden wordt. Wij wensen u veel leesplezier en nodigen u uit om te reageren op deze nieuwsbrief!

Om de zorg voor patiënten met een bipolaire stoornis en hun naastbetrokkenen zowel in- als extern te optimaliseren is begin 2018 gestart met het project Dimence Bipolair.

Dimence Bipolair heeft als doel om binnen Dimence de juiste zorg op het juiste moment en op de juiste plaats te bieden voor patiënten met een bipolaire stoornis.

Deze zorg moet worden geboden in een onderling samenhangend netwerk waarin alle disciplines en velden binnen de ggz vertegenwoordigd zijn om optimale zorg te bieden.

Het project en de samenwerking binnen het netwerk krijgt steeds meer vorm, deze nieuwsbrief is daar een mooi voorbeeld van! In deze nieuwsbrief leest u allerlei nieuws vanuit het hele netwerk bipolaire stoornissen binnen stichting Dimence.

Netwerk Dimence Bipolair

Het netwerk Dimence Bipolair wordt gevormd door:

Regioteam bipolaire stoornissen Almelo

Contactpersoon Fenna van Koningsveld

Regioteam bipolaire stoornissen Deventer

Contactpersoon Karen Weertman en Manon Klijn Velderman

Regioteam bipolaire stoornissen Zwolle

Contactpersoon Ingvar Hazemeijer

SCBS Bipolaire Stoornissen

Contactpersoon Bart Geerling

AGENDA

7 januari 2020

Masterclass Bipolaire Stoornissen Light in company
Dimence Brinkgreven – gebouw Steerne – Deventer
Aanmelden is niet meer mogelijk. Wil je de masterclass light volgen?
Stuur dan een mail aan masterclass@kenbis.nl. KenBiS organiseert de masterclass light in het voorjaar van 2020 centraal in Nederland.

19 maart 2020

Refereermiddag bipolaire stoornissen
Dimence Brinkgreven – gebouw Steerne – Deventer

30 maart 2020

World Bipolar Day
Locaties volgen

30 juni 2020

Refereermiddag bipolaire stoornissen
Dimence Brinkgreven – gebouw Steerne – Deventer

17 september 2020

Refereermiddag bipolaire stoornissen
Dimence Brinkgreven – gebouw Steerne - Deventer

1 oktober 2020

Hervisitatie netwerk Dimence Bipolair door TOPGGZ

15 december 2020

Refereermiddag bipolaire stoornissen
Dimence Brinkgreven – gebouw Steerne - Deventer

WORLD
BIPOLAR
DAY
MARCH 30

*In 2020 is het thema
'Bipolariteit en muziek'*

World Bipolar Day
Strength for Today, Hope for Tomorrow

Update project 'implementatie filminterventie de mens achter de ziekte'

De filminterventie is in USER gebouwd! Daar zijn we heel blij mee en daarmee is de weg nu echt vrij om de filminterventie te gaan implementeren!

De projectgroep voor de implementatie van de filminterventie begint steeds meer vorm te krijgen. Inmiddels doen de volgende mensen mee: Peter Goossens, Thea Daggenvoorde, Jucetta Klasema, Hilda Zanting, Ruben Eijsink, Anneke Blok en Tanja Dijk. Ook zijn er een aantal studenten betrokken die vanuit het Smart Solutions Project van Saxion een EPD onafhankelijke tool ontwerpen voor de filminterventie en een communicatieplan schrijven.

We zijn al goed aan de slag met de voorbereidingen voor de implementatie binnen Dimence Bipolair. Zo zijn we bezig met het beschrijven van het proces van opslag en gebruik van de film, wordt er duidelijk informatiemateriaal ontwikkeld en wordt er gewerkt aan een E-learning voor behandelaren ambuland en werkzaam in bij de IHT en in de kliniek om kennis te maken met de filminterventie en om te oefenen met het gebruik ervan. Ons streven is om in maart de teams bipolaire stoornissen in Zwolle, Almelo en Deventer te bezoeken en te informeren over deze interventie. Via de nieuwsbrief van Dimence Bipolair houden we jullie op de hoogte van de voortgang.

Wil je meer informatie over dit project? Neem dan contact op met Tanja Dijk, projectmanager, t.dijk@dimence.nl

E-module gezond gebit

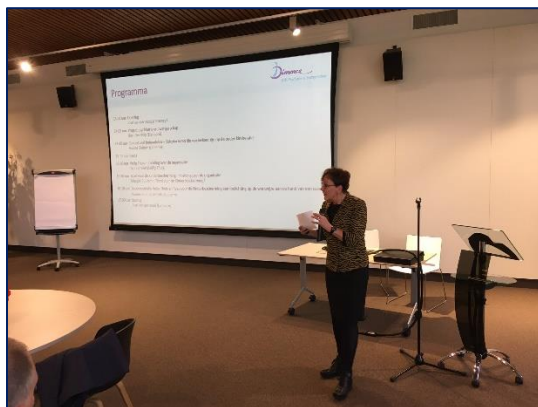
Vorig jaar is de E-module gezond gebit opgenomen in Minddistrict als product van het SCBS project 'Mondzorg bij psychofarmacagebruik'. Op dit moment wordt er door twee studenten van de Universiteit Utrecht onderzoek gedaan naar de bruikbaarheid van deze module en zullen gebruikers worden geïnterviewd over hun ervaringen met deze module.

Ilse Zwennis en Dieuwke de Velde zijn gestart met de voorbereidingen voor dit onderzoek en hopen begin 2020 daadwerkelijk aan de slag te kunnen. De werving vindt plaats binnen alle teams bipolaire stoornissen van Dimence Bipolair.

Terugblik refereermiddag 'Psychiatrie en Zwangerschap' 17 december 2019

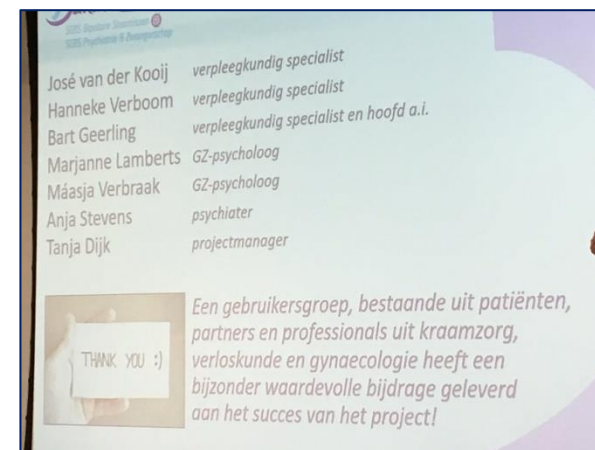
De laatste refereermiddag van dit jaar stond in het teken van psychiatrie en zwangerschap. Het thema van deze middag was 'Wat als het niet vanzelf gaat? Over psychische problemen, zwangerschap, bevallen, ouderschap en opvoeden'. Deze refereermiddag werd bijzonder goed bezocht en gewaardeerd! We zijn blij met de belangstelling voor de geaccrediteerde deskundigheidsbevordering die Dimence Bipolair biedt. Voor de invulling van het programma werd de samenwerking gezocht met Jeugd GGZ, Veilig Thuis en de Raad voor de Kinderbescherming.

Jose van der Kooij (SCBS) opent de refereermiddag

Hanna Stolper (Jeugd GGZ) sprak over contextueel behandelen en risicofactoren die van invloed zijn op de ouder-kind relatie

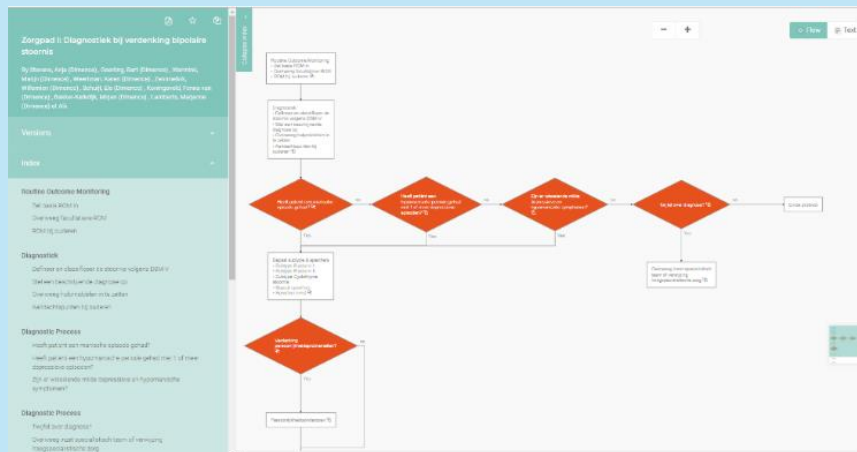
Het SCBS sloot het project Psychiatrie en Zwangerschap af; het aanbod is geëvalueerd, verbeterd en uitgebreid!

Yvonne (Veilig Thuis) en Marijke (Raad voor de Kinderbescherming) presenteren aan de aanwezigen een casus en behandelen deze met de aanwezigen.

Maak jij al gebruik van Alii – dé tool voor de behandeling van bipolaire stoornissen ?

Leden van het netwerk Dimence Bipolair hebben in 2018 in samenwerking met Alii een tool ontwikkeld waarin de bestaande zorgpaden bipolaire stoornissen naast de zorgstandaard bipolaire stoornissen zijn gelegd en de zorgpaden waar nodig aan de zorgstandaard zijn aangepast. Het eindproduct is een tool met een schat aan informatie die beschikbaar is voor alle GGZ-professionals van de Dimence Groep die werken met patiënten met een bipolaire stoornis en hun naasten.

Wil je meer weten over deze tool? Of wil je met een aantal collega's geschoold worden in het gebruik van deze tool? Neem dan contact op met Bart Geerling, b.geerling@dimence.nl.

SCBS Bipolaire Stoornissen Dimence - Zelfmanagementeducatie bij bipolaire stoornissen

Het aanleren van zelfmanagementstrategieën bij een bipolaire stoornis is een van de onderwerpen binnen de verpleegkundige onderzoekslijn van het SCBS Bipolaire Stoornissen van Dimence.

Sinds 2011 is Silvio van den Heuvel bezig met een promotie op dit onderwerp met als resultaat, een vijftal wetenschappelijke publicaties. Alle artikelen hebben als doel de verpleegkundige zorg voor patiënten met bipolaire stoornissen te verbeteren. De thema's zijn: De ervaringen van patiënten in het werken met de lifechart methode; de ervaringen van patiënten, naasten en verpleegkundigen zelfmanagement educatie; en de evaluatie van een persoonlijk gezondheidsdossier met digitale instrumenten om zelfmanagement te bevorderen.

Het SCBS Bipolaire Stoornissen heeft naar aanleiding van het laatstgenoemde project een doorstart gemaakt in het promotietraject van Bart Geerling om verpleegkundige zorg verder te digitaliseren. De resultaten van dit onderzoeksprogramma worden gebundeld in een proefschrift dat zal worden verdedigd aan de Radboud Universiteit in een joint degree met de KU Leuven. De gepubliceerde artikelen staan tevens op de website van het SCBS Bipolaire Stoornissen

Wij hopen dat de inzichten die uit deze onderzoeken voortkomen bijdragen aan verbetering van zorg door professionals, voor patiënten met een bipolaire stoornis en hun naasten. Wilt u meer informatie? Neem dan contact op met Silvio van den Heuvel, onderzoeker SCBS, via s.vandenheuvel@dimence.nl

Transdiagnostische tool

In 2019 zijn we in alle teams in de SGGZ gestart met het afnemen van de transdiagnostische tool (ontwikkeld door TOPGGz) om een onderscheid te kunnen maken in complexiteit (specialistische versus hoog specialistische zorg). Eva Stegink (VS GGz in opleiding) heeft alle patiënten uit de caseload van het team bipolaire stoornissen in Almelo gescreend, waarbij tevens de vraag was om uit te zoeken of de transdiagnostische tool geschikt was om toe te passen bij de populatie patiënten met een bipolaire stoornis. De conclusie was dat de tool te algemeen en daarmee te multi-interpretabel is om goed te kunnen toepassen.

In nauwe samenwerking met Altrecht Bipolair en Dimence Bipolair is binnen PSY-Q een start gemaakt met het ontwikkelen van de diagnostische tool voor bipolaire patiënten die veel nauwkeuriger moet kunnen aangeven wat de te verwachten complexiteit van een patiënt is.

Max Schenk en Manja Koenders van PSY-Q hebben een literatuuronderzoek gedaan naar factoren die bijdragen aan de complexiteit van de behandeling van mensen met een bipolaire stoornis. Zij hebben in samenwerking met Altrecht Bipolair en Dimence Bipolair een lijst met 35 criteria opgesteld die begin 2020 voorgelegd wordt aan experts van de verschillende centra om deze criteria te wegen en zodoende te komen tot een passende tool.

Uiteraard worden er ook mensen vanuit Dimence Bipolair betrokken. Mocht je hiervoor belangstelling hebben meld je dan bij Bart Geerling.

Transdiagnostische Decision Tool

Basisgegevens

Naam Patiënt:
Datum afname:
Naam intaker:

1. Is de hoofdstoornis ernstig?
Aanwijzingen:
• Met de hoofdstoornis wordt de psychische stoornis bedoeld die de meeste zorg behoeft.
• Met ernstig wordt bedoeld: SCL-90 hoog of zeer hoog in vergelijking tot een normgroep van patiënten in de ambulante ggz; BSI hoog of zeer hoog in vergelijking tot een normgroep van patiënten in de ambulante ggz; DSM-5 ernstig.	☐ ja
☐ nee	Opmerking
____
2. Is er tenminste één gediagnosticeerde comorbide psychische stoornis die interfereert met de behandeling van de hoofdstoornis?
Aanwijzingen:
• Denk óók aan persoonlijkheidsstoornissen, ontwikkelingsstoornissen, verslaving en verstandelijke beperkingen.
• Van interfereren is sprake wanneer de gediagnosticeerde comorbide psychische stoornis het psychiatrisch beeld van de hoofdstoornis of de behandeling daarvan compliceert.	☐ ja
☐ nee	____
3. Is er sprake van somatische comorbiditeit die interfereert met de psychiatrische behandeling?
Aanwijzing: Van interfereren is sprake wanneer de somatische comorbiditeit het psychiatrisch beeld van de hoofdstoornis of behandeling daarvan compliceert.	☐ ja
☐ nee	____
4. Is er sprake van sociaal-maatschappelijk disfunctioneren dat interfereert met de psychiatrische behandeling?
Aanwijzingen:
• Een GAFs50 of WHODAS:130 is een aanwijzing voor ernstig disfunctioneren.
• Van interfereren is sprake wanneer het sociaal-maatschappelijk disfunctioneren het psychiatrisch beeld van de hoofdstoornis of de behandeling daarvan compliceert.	☐ ja
☐ nee	____
5. Is er sprake van ernstige of langdurige psychotraumatisering/verwaarlozing in de jeugd?	☐ ja
☐ nee	____
6. Is er voor de huidige hoofdstoornis sprake van een eerdere niet succesvolle evidence-based behandeling in de specialistische ggz?	☐ ja
☐ nee	____

Aantal maal positief (=ja) gescoord ≥ 3 ?

- Ja → Geïndiceerd voor hoogspecialistische zorg op basis van de Decision Tool
Nee → Niet geïndiceerd voor hoogspecialistische zorg op basis van de Decision Tool

Toekomstbestendige zorg

Op 30 januari gaat de zorgprogramma commissie van Dimence Bipolair zich buigen over hoe de (digitale) zorg er in de toekomst uit kan gaan zien. De middag is bedoeld om een richting te formuleren en proactief op de snelle ontwikkelingen in te spelen. Het digitale team van Dimence deelt hun bevindingen en aan de hand van een fictieve klantreis houden we het zorgprogramma tegen het licht.

De resultaten zullen op een later moment in Dimence Bipolair verband besproken/bediscussieerd worden.

De digitale life-chart

Al langere tijd zijn er verschillende initiatieven om een digitale life-chart te ontwikkelen. Om uiteenlopende redenen zijn deze projecten niet helemaal geslaagd. Een initiatief van Ivido (www.ivido.nl), GGzInGeest, Altrecht Bipolair en Dimence Bipolair lijkt inmiddels een goede kans van slagen te hebben.

In het afgelopen jaar zijn verschillende professionals van de instellingen samen met de bouwers tot een succesvol prototype gekomen. Dit prototype is opgesteld op basis van eerdere ervaringen en de uitkomsten van focusgroepen (door Dimence Bipolair georganiseerd) die bestond uit patiënten en professionals uit heel Nederland. In het eerste kwartaal hopen we de eerste patiënten te kunnen laten werken met deze digitale life-chart. Zodra de details bekend zijn laten we het weten.

Het netwerk Dimence Bipolair heeft voor het nieuwe jaar een beleidsplan geschreven waarin we hebben vastgesteld welke doelen we willen behalen in het komende jaar.

In 2020 wordt het netwerk Dimence Bipolair gevisiteerd door TOPGGz. De voorbereidingen voor deze visitatie zijn in volle gang en we gaan het traject richting een nieuwe erkenning met veel vertrouwen in!

Beleidsplan 2020 netwerk Dimence Bipolair

Visie

We gaan voor een volledig leven voor iedereen die te maken heeft met een bipolaire stoornis.

Missie

We bieden (hoog)specialistische zorg aan mensen met een bipolaire stoornis en verbeteren deze zorg door onderzoek, innovatie en deskundigheidsbevordering. Dit doen we samen met onze patiënten, hun naastbetrokkenen en onze netwerkpartners.

Doelgroep Mensen met een (complexe) bipolaire stoornis, hun naastbetrokkenen en professionals.

De kernwaarden van de Dimence Groep; gastvrij, veilig en resultaatgericht worden door Dimence Bipolair onderschreven.

Zorg aan patiënten met een bipolaire stoornis

- Blijvend bieden van optimale zorg aan patiënten met een bipolaire stoornis.
- Het bestendigen van de werkzaamheden van de zorgprogramma commissie (speerpunten 2020: 'Leren door vergelijken', consolidatie Dimence Bipolair, project; zorgprogramma bipolair in de toekomstige GGZ, invoer Ivido i.s.m. GGZ InGeest, Altrecht, Ivido en Dimence).
- Invoeren van de Transdiagnostische Decision Tool bij intake, om de zwaarte van zorgvraag duidelijk te krijgen (SGGZ of HSGGZ) en op termijn het invoeren van de speciaal voor bipolaire stoornissen ontwikkelde Decision Tool.
- Landelijke positie ten aanzien van second opinions en consultatie verder versterken door het aanbieden van SO's en consultaties door een netwerk van deskundigen.

Onderzoek

- Bestendigen 3 bestaande onderzoekslijnen (bipolaire stoornissen en zwangerschap, bipolaire stoornissen en zelfmanagement, bipolaire stoornissen en positieve psychologie).
- Begeleiding onderzoeken in het kader van opleidingen.
- Participatie in landelijke onderzoeken met het oog op profilering Dimence Bipolair extern.

Innovatie

- Implementatie en effectiviteitsmeting filminterventie 'de mens achter de ziekte'.
- implementatie en onderzoek naar de toepasbaarheid van de E module gezond gebit
- Het ontwikkelen en implementeren van de digitale lifechart (i.s.m. Altrecht, Ivido, GGZInGeest)
- Ter ondersteuning van behandelaren wordt Alii, een behandel-beslistool, gebruikt en medewerkers worden geschoold in het gebruik ervan.

Kennisoverdracht

- 4 geaccrediteerde refereermiddagen telkens met een thema gelieerd aan de bipolaire stoornis
- 3 voordrachten op (inter) nationale symposia.
- 3 publicaties in peer reviewed tijdschriften.
- World Bipolar Day activiteiten in de regio
- Docentschap bij de GGZ-VS opleiding en de masterclass (light) bipolaire stoornissen van KenBiS.

Algemeen

- Uitvoering Dimence Bipolair waarbij het huidige netwerk bipolaire stoornissen wordt uitgebreid tot een hoog specialistisch netwerk. De regioteams vormen samen met het SCBS Bipolaire Stoornissen en de aandachtsfunctionarissen werkzaam binnen de andere divisies van stichting Dimence en stichtingen van de Dimence Groep de te visiteren eenheid, waarbij er een duidelijke samenhang is met alle andere onderdelen van de Dimence Groep waar patiënten met een bipolaire stoornis behandeld worden.
- Continue toetsing aan criteria TopGGz en acties ter voorbereiding op de beoogde prolongatie keurmerk TOPGGz in 2020.
- Participatie in (landelijke) kenniscentra als KenBiS, ISBD, LKPZ en NNNSA behouden.

We laten zien waar we trots op zijn

Publicaties

De afgelopen maanden zijn er vanuit het netwerk de volgende publicaties verschenen. Klik op de links om de artikelen te lezen.

Peter J.J. Goossens, Thea H. Daggenvoorde, Melanie H. G. Groot Lipman, Micha A. van Bendegem, Marijke C. Kars (2019) Show yourself, experiences of patients with bipolar disorder recording a film to show their "euthymic being": A qualitative study. Perspectives in Psychiatric Care.

[Doi:10.1111/ppc.12456](https://doi.org/10.1111/ppc.12456)

Titus A.A. Beentjes, Betsie G.I. van Gaal, Theo van Achterberg and Peter J.J. Goossens (2019) Self-Management Support Needs From the Perspectives of Persons With Severe Mental Illness: A Systematic Review and Thematic Synthesis of Qualitative Research. Journal of the American Psychiatric Nurses Association. [Doi: 10.1177/1078390319877953](https://doi.org/10.1177/1078390319877953) journals.sagepub.com/home/jap

Kraiss JT, Ten Klooster PM, Chrispijn M, Stevens AWMM, Kupka RW, Bohlmeijer ET. Psychometric properties and utility of the responses to positive affect questionnaire in a sample of people with bipolar disorder. Journal of Clinical Psychology 2019. [doi: 10.1002/jclp.22819](https://doi.org/10.1002/jclp.22819)

van den Heuvel, S.C., Goossens, P. J., Terlouw, C., Schoonhoven, L., van Achterberg, T., (2019) Self-management Education for Bipolar Disorders: a Hermeneutic-Phenomenological Study on the Tacit Knowledge of Mental Health Nurses. Issues in Mental Health Nursing; Aug 5:1-9. [doi: 10.1080/01612840.2019.1636166](https://doi.org/10.1080/01612840.2019.1636166). [Epub ahead of print]

M.W.H. Lochmann van Bennekom, M. van Eijkelen, B. Geerling, M.H.J. Hillegers, M. de Leeuw, R.W. Kupka, E.J. Regeer (2019) Tijdige herkenning van bipolaire stoornissen; noodzaak en praktijkadviezen. Overzichtsartikel in [Tijdschrift voor Psychiatrie](#), jaargang 61 juni 2019

Hanssen I, Huijbers MJ, Lochmann-van Bennekom MWH, Regeer EJ, Stevens AWMM, Evers SMAA, Wensing M, Kupka RW, Speckens AEM. Study protocol of a multicenter randomized controlled trial of mindfulness-based cognitive therapy and treatment as usual in bipolar disorder. BMC Psychiatry. 2019 Apr 30;19(1):130. [doi: 10.1186/s12888-019-2115-6](https://doi.org/10.1186/s12888-019-2115-6).